

A conceptual project on the renovation of Coburg Glockenberg Cemetery building Coburg glockenberg mezarlığı cenaze merasim binasının yenilenmesi üzerine bir fikir projesi

Zeynep Sadıklar*, Mimarlık Fakültesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, 61080, Türkiye.

Suggested Citation:

Sadıklar, Z. (2018). Coburg Glockenberg Mezarlığı Cenaze Merasim Binasının Yenilenmesi Üzerine Bir Fikir Projesi, *International Journal of Innovative Research in Education*. 5(1), 51-61.

Received date September 12, 2017; revised date January 14, 2018; accepted date March 1, 2018.

Seçim ve hakem süreci sorumlusu Assoc. Prof. Dr. Zehra Ozcinar Atatürk Öğretmen Akademisi, Kıbrıs

©2018 SciencePark Research, Organization & Counseling. All rights reserved.

Abstract

Interior design studios have an important place in interior architecture education. Because these studios are the environments that the student experiences with their knowledge about the profession within the scope of the project and various design approaches. The student also learns to manage the project process in a limited time frame while gaining design skills in this environment. The interior design project covered in this article was worked by the author at the Coburg Applied Sciences and Arts University in Coburg, Bavaria, Germany, during the fall semester of 2012-2013. The purpose of this article is to provide the other students and educators benefit in design education by putting forward the method observed in the project process and observed that the student is beneficial. "Conceptualization" is used as a method in the project. Based on the main concept of the project, the sub-concepts produced are scored as the dominance for each space, and the space-concept tables are created. Thus, the continuity of the design philosophy has been preserved from the determined concept to the final product. As a result, it has been observed that the table of definite design decisions in hand helps the student to use time efficiently and make quick decisions.

Keywords: Interior design studio; interior design education; concept project; conceptual design; cemetery building

Özet

İç mimari tasarım stüdyoları, iç mimarlık eğitiminde önemli bir yere sahiptir. Çünkü bu stüdyolar öğrencinin, mesleğine yönelik edindiği bilgileri proje kapsamında ve çeşitli tasarım yaklaşımlarıyla deneyimlediği ortamlardır. Öğrenci bu ortamda tasarım becerisi kazanırken sınırlı zaman diliminde proje sürecini yönetmeyi de öğrenmektedir. Bu yazı kapsamında ele alınan iç mimari proje, yazar tarafından Almanya'nın Bavyera Eyaleti Coburg şehrinde bulunan Coburg Uygulamalı Bilimler ve

*ADDRESS FOR CORRESPONDENCE: **Zeynep Sadıklar**, Mimarlık Fakültesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, 61080, Türkiye

E-mail address: zsadiklar@hotmail.com / Tel.:+90 462 377 1658

Sanatlar Üniversitesi'nde, 2012-2013 yılı güz yarısında iç mimari proje dersi kapsamında çalışılmıştır. Bu yazının amacı, proje sürecinde izlenen ve öğrenciye faydalı olduğu gözlemlenen yöntemin ortaya konularak, diğer öğrencilere ve eğitimcilere tasarım eğitiminde yarar sağlamasıdır. Bir fikir projesi olan çalışmada "kavramsallaştırma" yöntem olarak kullanılmıştır. Proje konseptine bağlı olarak üretilen kavramların, her mekan için baskınlığı puanlanarak, mekan-kavram tabloları oluşturulmuştur. Böylece belirlenen konseptten uzaklaşmadan sonuç ürüne kadar tasarım felsefesinin sürekliliği korunmuştur. Sonuç olarak, tasarım kararlarının somutlaştırıldığı bir tablonun elde oluşunun öğrenciye, zamanı verimli kullanabilmesi ve hızlı karar verebilmesinde yardımcı olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İç mimari stüdyo; iç mimari eğitim; fikir projesi; kavramsal tasarım; mezarlık binası

1. Giriş

İç mimari tasarım, genel olarak farklı yaklaşımlarla yürütülen bir süreci kapsamaktadır. Pragmatik, tipolojik, analojik, kanonik, ikonik vb. olarak tanımlanan bu yaklaşımlar; tasarımcının kendi görüşü, projenin ihtiyaçları ya da işverenin isteği doğrultusunda belirlenmektedir. İç mimari tasarım eğitimi ise, bu yaklaşımların denendiği tasarım stüdyoları ile öğrencilere önemli bir alt yapı hazırlamaktadır. Öğrenciler, ya bir kurgusal hayali çevrede ya da gerçekte var olan yapı içerisinde farklı tasarım yaklaşımlarını deneyimleme imkânı bulmaktadır.

İç mimarlığın temel ilişkilerinin yapılandırıldığı mekân-kullanıcı-işlev kurgusu, yaratıcı proje sürecinde sıklıkla sorgulanan ilişkiler ağıdır. Çünkü her yaratıcı sürecin bir sebep-sonuç ilişkisi, proje boyunca, kurgulanmak ve temellendirilmek zorundadır. Bu nedenle iç mekân tasarımında düşünülen her noktanın, çizginin, tasarlanan her ögenin bir dayanağı olması gerekmektedir. Edebiyat ve sanatta "tema" olarak adlandırılan bu dayanak iç mekân tasarımında "esin noktası", konsept, çıkış noktası ya da yaratıcı fikir olarak tanımlanmaktadır (Levent, 2015).

İç mekânın tasarlanması sürecinde, çoğu zaman, içmimar tarafından tasarımın ana niteliğini ortaya koyacak bir tema belirlenir. Bu bazen kullanıcı tarafından önerilen bazen de işlevin gerektirdiği bir içeriktir. Bu belirlenen tema ya da içerik "kavram" olarak adlandırılmaktadır. Tasarımcılar arasında konsept de denilmektedir. Bu kavram, bazen soyut bir düşünce, bazen bir olgu, bazen bir tarihsel biçim ya da yerel bir kültürün yaşam anlayışı olabilir (Kaptan, 2013).

Kavramın daha tasarım aşamasında belirlenmesi, tasarımın ulaşması beklenen sonucu hakkında hem tasarımcıya hem de kullanıcıya birtakım ipuçları vermektedir. Ancak daha önemlisi, içmimarın bilgilenme, verilere ulaşma, araştırma ve çözümlenme yapabilmesi için gerekli verilere ulaşmasını kolaylaştırır ve iç mimarın tasarım süreci boyunca başvuracağı bir dayanaktır (Kaptan, 2013; Levent, 2015). Kavramlar aracılığı ile tasarlamada mimari mekana bir dil, bir ifade biçimi de kazandırılabilir. Mekan ve çevresi, mekânın kendisi, işlevi ve formu bu yolla biçimlenebilir (Beşgen, 2014).

Tasarımcının kavramlar aracılığı ile fikirlerini iletmede kendine özgü bir dil oluşturduğu kavramsallaştırma, her türlü davranışa, olguya, sese, işarete anlam verme ya da onların anlamlarını saptayabilme, tanımlayabilmedir (Gençosmanoğlu-Beşgen, 2001). Kavramsallaştırma ya da kavramsal tasarım en basit anlatımıyla tasarım sürecinin soyut fikirler veya kavramlara dayanması demektir. Fakat unutulmamalıdır ki kavramsal tasarım, kapsamlı bir araştırmayı gerekli kılmaktadır.

Kavramın belirlenmesinde kullanılan tema, iç mekânın biçimlenmesine kaynak oluştururken aynı zamanda, iç mimarın seçeceği ve kullanacağı birçok malzemenin, renk-doku seçiminin, aydınlatmanın, mobilyanın vs. seçimi kolaylaşmaktadır. Bununla birlikte seçilen tema ve genel düşüncelerin tutarlılığı, son ürün üzerinde oldukça etkilidir. Bu nedenle tema, ister özdeksel isterse de tinsel olsun, arkasında mutlaka doğru ilişkilerin kurgulandığı bir düşünse örüntüsüne gereksinim vardır. Eğer bu düşünce

örüntüsü sistematik bir biçimde işlenmezse mekânlarda uyumsuzluklar gözlenecek ve kitsch olarak nitelenecektir (Kaptan, 2013).

Coburg Glockenberg Mezarlığı cenaze merasim binasının yeniden düzenlenmesi de, yukarıda belirtilen kavramsal tasarım süreçlerinin yazar tarafından deneyimlendiği bir projedir. Proje, Prof. Mark Phillips yürütücülüğünde, Coburg Üniversitesi 2012-2013 güz yarıyılında iç mimari tasarım stüdyosunda çalışılmıştır. Stüdyonun amacı, yapının işlevi doğrultusunda, cenaze merasim binası için fikir projeleri üretilmesidir. Tarihî eser koruması altındaki söz konusu cenaze merasim binası, Coburg Glockenberg Mezarlığı toplam kompleksinin bir parçasıdır (Figür 1).

Figür 1. Cenaze merasim binasının genel görünüşü (Friedhof am Glockenberg, 2015).

Binanın yaşı dolayısıyla, yapı malzemelerinin ve mobilyalarının çağdaş olmayışı, ayrıca işlevsel açıdan bazı mekânlarının genişletilmesi amacıyla yapının yenilenmesi ihtiyacı doğmuştur (Figür 2). Bu ihtiyaçtan hareketle binanın yenilenmesinde, Coburg Üniversitesi İç Mimarlık öğrencilerinden fikir projeleri üretmeleri beklenmiştir.

Figür 2. Cenaze merasim binası iç mekânından bazı donatılar (Phillips, 2012).

İç mimari proje stüdyolarında proje süreci başında, binanın işlevi gözetilerek, öğrenciler tarafından genellikle bir konsept oluşturulmaktadır. Fakat proje sürecinde öğrencinin zaman zaman bu konseptten uzaklaştığı durumlar da gözlemlenebilmektedir. Bu yazı kapsamında anlatılan proje sürecinde, kurgulanan konsept ve kavramlara ait kararlar, dersin yürütücüsünün tavsiyesi ile tablolara

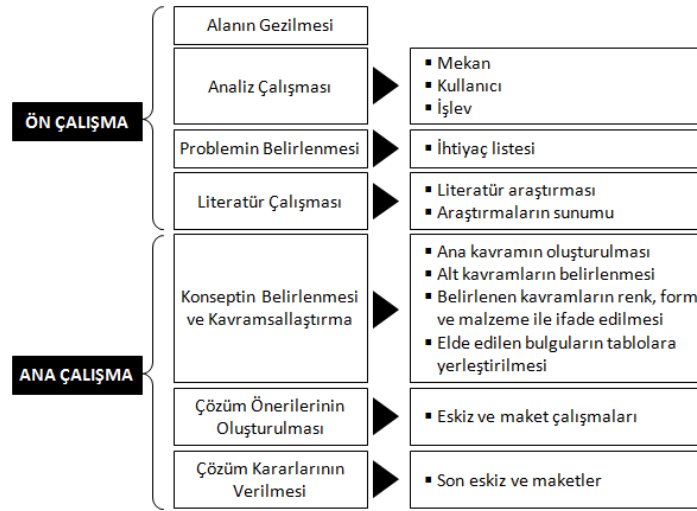
konularak görselleştirilmiş, öğrencinin tasarım kararlarından uzaklaşması önlenmiş, proje sürecinin daha programlı ve verimli geçirilmesi sağlanmıştır. Buradan hareketle bu yazının hazırlanmasındaki amaç, yöntemin ve çalışmanın adımlarının paylaşarak iç mimarlık disiplininin önemli bir parçası olan stüdyo eğitiminde öğrencilere ve eğitimcilere fayda sağlamaktır.

2. Proje Çalışmasının Yöntemi

Brooker ve Stone (2011)'a göre, bir iç mekân tasarımcısının eğitim ve öğretimi, mevcut bir binayla çalışmanın kısıtlarını ve olanaklarını anlamak üzerine kurulmuştur. Yani o yerde hâlihazırda bulunanların kabulü ve bu nitelikleri vurgulamaya isteklilik esastır. Bu fikir projesinde de, dönemin başında dersin yürütücüsü Prof. Mark Phillips eşliğinde yapı ve çevresi gezilip fotoğraflanarak, binayı oluşturan mimari elemanlar, cepheler, iç-dış bağlantıları, sirkülasyon alanları ve mekânlar incelenmiş, ayrıca yapının hangi mekânlarında hangi işlevlerin gerçekleştirildiği öğrenilmiştir. Böylece bina hakkında daha yakından görüş sahibi olunmuş, imkânları ve sınırlılıkları mekân, kullanıcı ve işlev bağlamında analiz edilmiştir. Proje bağlamında tasarımcıdan beklenenler ve çalışma alanının analizi sonucunda elde edilen veriler çakıştırılarak bir ihtiyaç listesi hazırlanmıştır.

Proje sürecinde, dersin yürütücüsü tarafından belirlenen konular (dinsel binalarda aydınlatma, ölüm karşısında renkler, Hristiyan geleneğinde mezarlıklar, mezarlık şapelleri, cenaze-defin işlevi, matem, merasim ve işlevleri, kültürlerde yas, ibadet mekânları), öğrenciler tarafından literatür çalışması çerçevesinde araştırılmış ve elde edilen bilgiler bütün sınıfla paylaşılmıştır. Böylelikle ölüm ve ölümlle ilgili kavramlar, mekânlar, gelenek ve tutumlar üzerinde görüş sahibi olunmuştur. Bu kısımdan sonra her öğrenci kendi projesi için birer konsept belirlemiştir. Bu yazı kapsamında anlatılan proje çalışmasında ise "ölüm" ana kavram olarak belirlenip, ölümlle ilgili 4 alt kavram daha belirlenmiştir. Belirlenen kavramlar, renk, form ve malzeme ile ifade edilerek tablolaştırılmıştır. Tablolardan hareketle tasarım kararları verilerek çözüm önerileri maket ve eskizlerle ifade edilmiştir.

Mevcut durumun sorgulanması tasarım sürecinin temelini oluşturmuştur. Mekânın ruhu, yapılan teknik gezi ve eskizlerle anlaşılmaya çalışılmış, tasarım sürecinde de göz önünde bulundurulmuştur. Binanın hâlihazırda sahip olduğu kemer, pencere ve fener açıklıkları gibi mimari eleman ve bileşenler tasarım sürecinde fikir vermiş ve tasarıma çeşitli noktalarda dâhil edilmiştir. Konseptin belirlenmesi ve kavramsallaştırma kısmında izlenen adımlar ve projeye aktarılması bu çalışmanın asıl konusunu oluşturmaktadır. Bu bağlamda proje sürecinde izlenen adımlar Figür 3'te verilmiştir.

Figür 3. Proje sürecinde izlenen adımlar

3. Proje Sürecinde Yapılan Çalışmalar

Proje süreci ön ve ana çalışma olarak iki kısımda ele alınabilir. Ön çalışma, projenin ortaya çıkmasında öğrenciye arka plan bilgisi sağlamak için yapılan çalışmaları kapsamaktadır. Alanın gezilerek analizinin yapılması, ihtiyaç listesinin oluşturulması, literatür araştırması yapılması ve elde edilen bilgilerin ayıklanıp bir araya getirilerek sınıfta sunulması gibi araştırma ve analiz çalışmalarını kapsamıştır.

Ana çalışma kapsamında ise o ana kadar oluşturulan alt yapı ile fikirler oluşturulmuş, tasarım kararları dikkate alınarak çözüm önerileri üretilmiş ve bu öneriler eskiz ve maket yardımıyla sunulmuştur. Hafta hafta geliştirilen öneriler yeterli doygunluğa ulaştınca son olarak görselleştirilip proje yürütücüsü, tüm öğrenciler ve Coburg Yapı İşleri ve Çevre Departmanı'ndan Ullrich Pfuhlmann'ın huzurunda sunulmuştur.

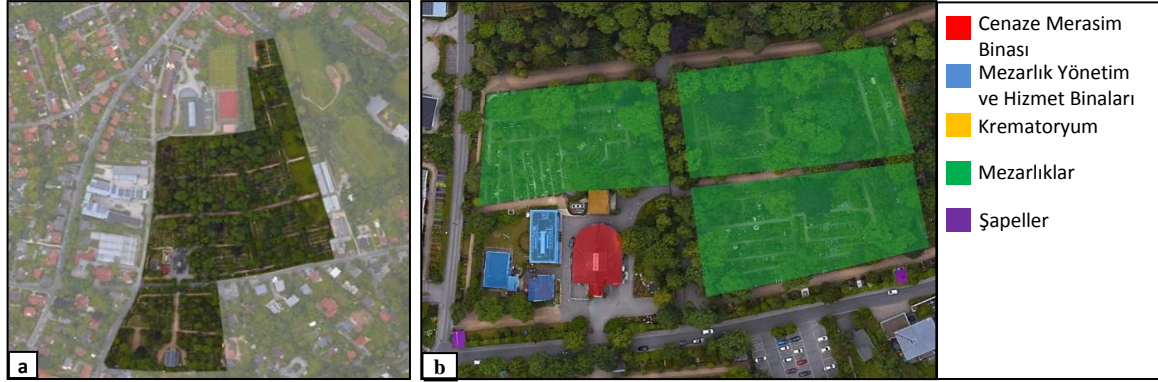
Ayrıca dönem sonunda, ders kapsamında üretilen çalışmalardan seçilen beş proje, Coburg şehri Yapı İşleri ve Çevre Senatosu tarafından cenaze merasim binasının yenilenmesi sürecinde değerlendirilmeye alınmıştır. Bu yazı kapsamında sunulan proje, seçilen bu fikir projelerinden biridir (Figür 4).

Figür 4.a. Yazara ait projenin senatoya sunumundan bir kare (Neue Presse, 2013) b. Sunulan diğer öğrenci projeleri (Phillips, 2013)

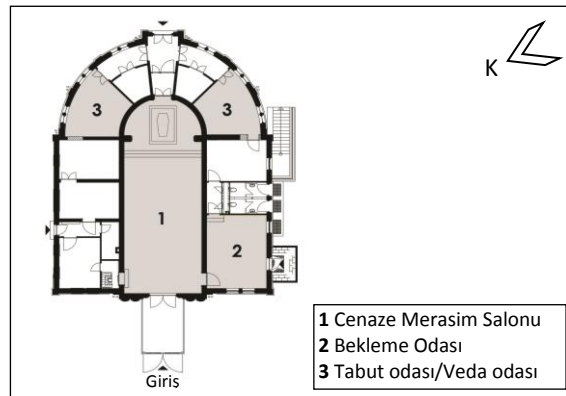
3.1 Çalışma alanının analizi ve ihtiyaç listesinin oluşturulması

Cenaze merasim binası, Glockenberg'de bulunan ve aynı isimle anılan mezarlık kompleksinin bir parçasıdır. Binanın çevresi mezarlıklar ile çevrilidir ve batı cephesindeki ana girişe, ana yoldan doğrudan ulaşılabilir. Binanın yakın çevresinde, girişte solda mezarlık yönetim ve hizmet binaları mevcuttur. Binanın arka tarafında ise krematoryum binası yer almaktadır. Mezarlık toplam alanı ve binanın yakın çevresi Figür 5'te görülmektedir.

Figür 5a. Mezarlık toplam alanı, b. Mezarlık merasim binası ve yakın çevresi

Cenaze merasim salonuna, yapıya ayrıca eklenmiş olan küçük bir rüzgârlık kısmından girildikten sonra, ana giriş kapısından geçilerek ulaşılmaktadır. Dikdörtgen planlı ve tek hacimli olan salon (Figür 6'da görülen 1 no'lu mekan), tavandaki vitray çatı fenerinden, camlı ana giriş kapısından ve kapının üzerindeki asma katta bulunan kemerli pencereden aydınlanmaktadır. Ana giriş kapısının tam karşısındaki iki basamakla çıkılan platformda, tabutun yerleştirildiği katafalk yer almaktadır. Katafalk asansör düzeneğine sahip olup, merhumun vasiyetine göre, törenden sonra, merasim binasının hemen arkasındaki krematoryumda yakılmak için, yerin altından fırına gönderilmektedir.

Figür 6. Cenaze merasim binası planı ve mekânları (Sadıklar, 2012).

Katafalk, salona girildiğinde fiziksel ve psikolojik olarak odak noktasıdır. Çünkü merhum, tabutunun içinde orada bulunmaktadır. Katafalkın yeri düşünülerek, tören salonundaki oturma düzeninin aynen korunarak, sadece belirlenecek kavram bağlamında, oturma elemanının form, renk ve malzeme yönünden yeniden tasarlanmasına ihtiyaç olduğuna karar verilmiştir.

Çatı feneri, ana giriş kapısı ve kapının üzerindeki kemerli pencere (Figür 7a), tasarım sürecinde, aydınlatma tasarımı için ilham verirken, salonda hâlihazırda bulunan kemer de (Figür 7b) formu dolayısıyla ilham vermiştir.

Figür 7.a. Tören salonu iç mekanından ana giriş kapısına bakış b. Tören salonu genel iç mekanı ve kemer (URL-1, 2017)

Merasim salonu, giriş yönünde sağdaki kapı ile bekleme odasına açılmaktadır. Ayrıca dışarıdan, bir başka kapı ile doğrudan bu odaya girilebilmektedir. Bekleme odası, merhum yakınlarının tören saatine kadar beklediği, son hazırlıklarını yaptıkları ve dinlendikleri, kısacası merhum yakınlarının özel kullanımları için tahsis edilen bir mekândır. Bu sebeple, oturma ve dinlenme gibi işlevleri karşılayacak şekilde bir tasarıma ihtiyaç duymaktadır.

Tabut ya da veda odası, tabutun törene kadar hazırlandığı ve beklediği odadır. Burada merhumun yakınları isterlerse merhumla törenden önce vedalaşabilmektedir. Bu odadan iki adet bulunmaktadır, plan olarak simetrikler ve her biri iki adet bileşik kemerli pencereye sahiptir. Güneşli günlerde pencerelerden yoğun olarak gelen güneş ışığı kamaşma yapabilmektedir. Bu nedenle aydınlatma tasarımı yapılırken bu durumun göz önünde bulundurulmasının faydalı olacağı düşünülmüştür.

Proje bağlamında tasarımcıdan beklenenler ve çalışma alanının analizi sonucunda elde edilen veriler çakıştırılarak bir ihtiyaç listesi hazırlanmıştır. Bu ihtiyaçlar şöyledir:

- Merasime katılacaklara yetecek kadar oturma yeri
- Tabutun taşınması için uygun alan
- Mümkün olduğunca engelsiz iç mekan
- Yapılacak dualar ve konuşmalar için iyi bir akustik
- Doğal ışığın kontrolü
- Her dinden insan mezarlığa gömülebilir, bu yüzden nötr bir tefrişat tasarımı (Yine de Hristiyanlık alametleri bulunabilir.)

3.2 Literatür çalışması

Merasim binasının gerekli mekanlarının tasarımından önce, doğru bir iç mekan düzenlemesi yapılabilmesi için, ölüm ve ölümlle ilgili kavramlar, mekanlar, gelenek ve tutumların anlaşılabilmesi amacıyla literatür çalışması yapılmış ve tasarımcıların ortaya koyduğu örnekler incelenmiş ve elde edilen bilgiler sınıfta sunularak paylaşılmıştır.

3.3 Kavramsallaştırma ve tabloların oluşturulması

Coburg Glockenberg Mezarlığı cenaze merasim binasının yenilenmesi için fikir projelerinin üretildiği iç mimari tasarım stüdyosunda her proje, farklı bir kavram (Örn: kelebek, yaşam döngüsü, mevsimler...) bağlamında ele alınmıştır. Bu yazı kapsamında anlatılan proje de ise dersin yürütücüsü ile hafta hafta yapılan görüşmelerden sonra "ölüm" ana kavram olarak ele alınmış ve onunla ilişkili olduğu düşünülen dört alt kavram "sonsuzluk, saflık, saygı/değer, yas" olarak belirlenmiştir. Belirlenen bu kavramlar, iç mekân tasarımı yapılacak olan mekânlara göre, tek tek ele alınmıştır.

Jenks (1985)'e göre, özellikle sembolik mimaride, gerçek ile kurgu arasında kesin bir ayırım yapmak saçma olsa da, içsel mantığın çalışması için belirli bir titizlikle sembolizm takip edilmelidir. Kavramlar sayıca sınırlandırılmalı ve geometri ile işlevin doğal mimari kavramlarına bağlı olmalıdırlar (Jenks, 1985; s.92).

Bu sebeple metaforlar aramak yerine, mekânın işlevinden ötürü barındırdığı kavramların peşine düşülerek ortadaki yalın ve apaçık olan kavrama yönelinmiş, böylelikle "ölüm" ana kavram olarak belirlenmiştir. Merasim salonunun fiziksel varlığının ve sınırlarının yanı sıra bir takım anlamları da vardır. Bu yüzden ölüm karşısındaki davranış, tutum, gereksinim ve duyguların peşine düşülmüştür. Böylece dört alt kavram sonsuzluk, saflık, saygı/değer, yas olarak belirlenmiştir. Çalışılan mekanların bu kavramlarla ilişkili olma derecelerine sınıfta yapılan basit bir oylama ile karar verilmiştir. Mekana göre en çok oy alan kavram, o mekandaki baskın kavram olarak öne çıkmıştır ve tasarım kararlarında bu baskın kavramların özellikle vurgulanmasına dikkat edilmiştir.

"Sanatta Ruhsallık Üzerine" adlı eserinde renk ve form ilişkisi üzerinde duran Kandinsky, formun, tamamıyla soyut ve geometrik olmasına rağmen ruhsal bir güce sahip olduğundan bahsetmektedir. Hatta ona göre, bazı formlar bazı renklerin etkisini engelleyip yahut da ortadan kaldırmaktadır. Genelde, keskin renkler sivri uçlu şekillerle (örneğin, sarı üçgen), yumuşak ve derin renkler ise yuvarlak şekillerle (örneğin, mavi daire) uygundur. Ancak Kandinsky, renk ve formun uygunsuz bir birleşiminin mutlaka ahenksiz olmayacağı ve yeni renk armoni olanaklarına yol açabileceğinin de akılda tutulmasını önermiştir (Kandinsky, 2013). Kandinsky'nin kurduğu bu ilişki, renk, form ve malzeme tablosu (Tablo 2) oluşturulurken fayda sağlamıştır.

4. Bulgular

Yazar tarafından üretilen kavramlar, stüdyo sürecinde dersin yürütücüsü ile derinlemesine tartışılmıştır. Literatürden elde edilen bilgiler yardımıyla kavramları ifade ettiği düşünülen renk, form ve malzemelere karar verilmiştir. Mekânlarla eşleşen kavramlar (Tablo 1) ve bunlara bağlı olan renk, form ve malzemeler (Tablo 2) tasarım kararları olarak tablolaştırılmıştır.

Tablo 1. Mekânlara göre kavramların yoğunlukları

Mekanlar	Sonsuzluk	Saflık	Saygı/Değer	Yas
Cenaze merasim salonu	●●●	●	●●	●●●
Cenaze sahipleri bekleme odası			●●	●●●
Veda odası		●	●●●	●●●

●●●: Çok etkili, ●●: Etkili, ●: Az etkili

Tablo 2. Kavramların renk, form ve malzeme ile ifadesi

	Sonsuzluk	Saflık	Saygı/Değer	Yas
Renk	Mavi	Beyaz	Altın	Siyah
Form	Kemer	Düz	Yatay	Yatay
Malzeme	Işık	Işık/Boya	Metal	Ahşap

Tablolar ışığında elde edilen tasarım kararlarına mekanlar bağlamında sırayla aşağıda değinilmektedir.

4.1 Cenaze merasim salonu

Verilen tasarım kararlarına göre, cenaze merasim salonunda "sonsuzluk" ve "yas" baskın kavramlar olarak ortaya çıkmıştır. Bunun yanında safılık ve saygı/değer kavramları da mekânda etkileri görülen diğer kavramlar olmuştur. Sonsuzluk kavramını anlatan renk olarak mavi düşünülmüştür. Kandinsky'ye göre mavi, derin bir anlamın gücünü taşımaktadır; bu, öncelikle rengin izleyiciden uzaklaşan ve kendi merkezinde dönen fiziksel hareketlerinde görülmektedir. Ayrıca mavi, derinleşmeye öyle yatkındır ki, koyulaştıkça içsel etkisi güçlenmektedir. Mavi, tipik ilahî renktir. Verdiği esas his dinginliktir (Kandinsky, 2013). Mavi rengin, ilahî çağrışımlarının yanı sıra, gökyüzü gibi engin boşlukları imgeliyor ve çoğu kültürde dairenin gökyüzünü temsil ediyor (Jenks, 1985) olması, kuşatıcılığı destekleyen bir biçimde, mavi kemerde karar kılınmasını sağlamıştır. Merasim salonunda hâlihazırda bulunan kemer, salon boyunca tekrar edilmiştir. Buradaki amaç, çatıdaki fenerden gelen ışık demetlerini mekânın içine alarak, mekânın ilahî ışık tarafından sarmalandığı-kuşatıldığı hissini yaratılmasıdır. Yarı saydam beyaz akrilik levhalardan yapılması düşünülen yarım kemerler, tören sırasında ışık yardımıyla maviye dönüşmektedir. Bu şekilde salonda, tören sırasında amaçlanan sonsuzluk hissi elde edilmektedir (Figür 8).

Figür 8. a: Merasim salonu ilk hâli (Phillips, 2012). b-c: Tasarım kararına göre merasim salonunun modeli (Sadıklar, 2012).

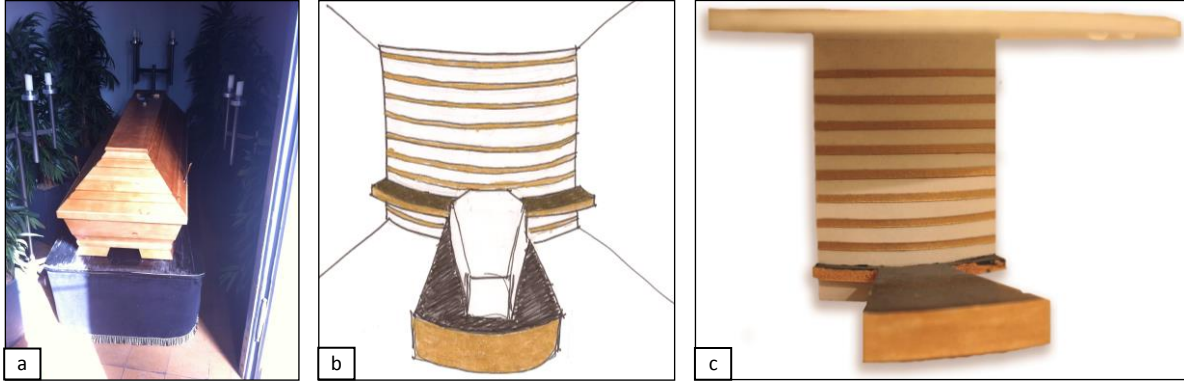
Tören salonundaki oturma düzeni korunarak, oturma elemanı yeniden tasarlanmıştır. Yas kavramının rengi olarak siyah, yatayda ve ağırlık hissi veren masif mobilyalarda kullanılmıştır. Ana giriş kapısının tam karşısında, tabutun tören boyunca üzerinde durduğu katafalk yer almaktadır. Konumu ve işlevi itibarıyla saygı/değer kavramının yüklendiği katafalk, altın rengi metal malzemeye yeniden tasarlanmıştır.

4.2 Bekleme odası

Bu mekânda yas ve saygı/değer kavramları ön plana çıkarılmıştır. Yasın rengi olarak siyah, masif ve yatayda uzanan oturma banklarında ve diğer mobilyalarda kullanılırken, altın renkli metal şeritler duvarlarda yatay pozisyonda mekânı sarmaktadır. Altın, değerli bir metalin rengidir, böylece “değeri” çağrıştırmaktadır. Ayrıca, Rönesans zamanında sanatçılar cenneti tasvir ederken arka plan rengi olarak altın kullanmışlardır (Paterson, 2004).

4.3 Veda odası

Bu mekânda yas kavramı hâkimdir. Bu nedenle tabutun üzerine konulacağı masif, siyah bir platform ve platformun önünde durduğu duvarda yatay, altın renkli metal bantlardan oluşan bir yüzey tasarlanmıştır (Figür 9). Ayrıca daha rahat ve kullanışlı bir iç mekân yaratabilmek için hâlihazırdaki fiziksel koşullar değerlendirilerek pencerelerden gelen doğal ışığın kepenkler ile engellenmesine karar verilmiştir. Çünkü aydınlatmanın yapay ışık yardımıyla daha kontrollü bir şekilde gerçekleştirilebileceği düşünülmüştür. Buradaki amaç, güneşli havalarda yoğun olarak içeri giren gün ışığının, yaratılmak istenen atmosferin önüne geçmesini ve insanların buradaki özel anında mekânın içine yoğun bir şekilde dolarak, rahatsızlık vermesini engellemektir.

Figür 9.a. Tabut/Veda odası ilk hali (Phillips, 2012) b. Tabut/Veda odası eskizi (Sadıklar, 2012). c. Tabut/Veda odası modeli (Sadıklar, 2012)

5. Sonuçlar

Proje sürecinde yapının işlevine bağlı olarak, kullanıcıların fiziksel ve psikolojik açıdan ihtiyaç ve beklentilerinin karşılandığı ve yapının orijinal elemanları ile uyum içinde, özgün bir iç mimari tasarım yaklaşımı gösterilmeye çalışılmıştır. Bu iç mimari projenin, bir yöntem dâhilinde ele alınmasının ise, proje sürecinde öğrenciye ve eğitimciye olumlu katkıları olduğu görülmüştür.

Yöntemin eğitimciye olan en büyük katkısı proje sürecinde sistematik bir yaklaşım ortaya koyarak takip kolaylığı sağlamış olmasıdır.

Yöntemin öğrenciye olan katkılarından ilki, proje sürecinde ele alınan kavramların ve bu kavramları ifade edecek renk, form ve malzemelerin bir tabloya aktarılmasıyla, belirlenen konseptten uzaklaşılmadan sonuç ürüne kadar tasarım felsefesinin sürekliliğinin korunmuş olmasıdır. İkinci olarak, tasarım kararlarının somutlaştırıldığı bir tablonun elde oluşu öğrenciye, zamanı verimli kullanabilmesi için yardımcı olmuştur.

Sonuç olarak proje sürecinde uygulanan yöntemin öğrenciye daha fazla katkısı olduğu gözlemlenmiştir. Yöntemin öğrenciye en büyük katkısı ise öğrencide, yaratıcılık, karar verme, seçim yapma özelliklerini geliştiren ve ona özgüven aşılayan sistemli bir çalışma bilinci uyandırmış olmasıdır.

Kaynakça

- Beşgen, A. (2014). Zaman, Yer, Mekan, İnsan: Dönüşüm Hikayeleri. Karaköy atölyesi 2013 çalıştay Kapsamında Hazırlanan Bilimsel Sunular Ve Stüdyo Çalışmaları Kataloğu, (Ed. Ş. Öymen Gür, F. Evcı, M. E. Somer, A. Dur), İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Yayınları, İstanbul, Türkiye, ss.84-102.
- Brooker, G & Stone, S. (2011). *İç mekân tasarımı nedir? (Z. Yazıcıoğlu-Halu, çev.) İstanbul: YEM Yayın (Özgün basım 2010).*
- Friedhof am Glockenberg.
<http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/cc/CoburgTrauerhalle.jpg/440px-Coburg-Trauerhalle.jpg> , Son erişim: 15/12/2015
- Gençosmanoğlu-Beşgen, A. (2001). Estetik ve Mimarlıkta Kavram, Kavramsal Analiz, Kavramlaştırma /1980 Sonrası Mimarlık Ürünleri Üzerine Örneklemeler", KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Trabzon.
- Jenks, C. (1985). *Towards a Symbolic Architecture: The Thematic House*, Londra, İngiltere.
- Kandinsky, W. (2013). *Sanatta Ruhsallık Üzerine. (Gülin Ekinci, çev.)* Altıkkırkbeş Yayın, İstanbul, Türkiye.
- Kaptan B.B. (2013). *Kültür ve İçmimarlık*. Seçkin Yayıncılık, Ankara, Türkiye.
- Levent, T. (2015). İç Mekan Tasarım Sürecinde Çıkış Noktası Olarak "Kavram": De Stijl Kavramı ve Schröder Evi. I. Ulusal İç Mimari Tasarım Sempozyumu, 12-13 Ekim 2015, Trabzon, Türkiye. S 237-246.
- Neue Presse, (2013). Abschied mit mehr Würde, 21.02.2013,
<http://www.npcoburg.de/lokal/coburg/coburg/Abschied-mit-mehr-Wuerde;art83423,2376220>
Son Erişim: 28.07.2018
- Neue Presse, (2012). Aussegnungshalle auf dem Friedhof am Glockenberg, 08.02.2012,
<https://www.np-coburg.de/fotos/nachrichten/Aussegnungshalle-auf-dem-Friedhof-am-Glockenberg;cme241252,1686379> , Son Erişim: 28.07.2018
- Paterson, I. (2004). *A Dictionary of Colour: A Lexicon of the Language of Colour*, Thorogood Publishing, Londra, İngiltere.
- Phillips, M. (2013). Kişisel Dijital Arşiv.
- Phillips, M. (2012). Projekt Aussegnungshalle [PDF belgesi]. Hochschule Coburg, Coburg, Almanya.
- Sadıklar, Z. (2012). Kişisel Dijital Arşiv.